

*„Někdy se musíme vzdát snu o dokonalé rodině,
abychom mohli pochopit tu skutečnou.
Nepřišli, abychom je změnili,
ale abychom se od nich naučili,
jak milovat bez jistoty — a přesto naplno.“*

Viera Slepčíková
I pěstoun je jen člověk

*Tato publikace neprošla grafickou,
redakční ani jazykovou úpravou
ze strany vydavatelství.*

*Vydal powerprint s.r.o.
pod značkou Bookla,
v Praze roku 2026.*

*Tisk: powerprint s.r.o., Brandejsovo náměstí 1219/1
165 00 Praha 6-Suchbátov*

*Vydání první
ISBN 978-80-7568-618-3*

Moje první kniha *Střípky* byla cestou k sobě samé. Dala mi víc než kterákoliv terapie – dovolila mi nahlédnout pod povrch toho, co mě skrytě tížilo a činilo nespokojenou. Naučila mě vyslovit své strachy a obavy, ale také mi připomněla, kolik štěstí jsem na své cestě potkala.

Právě proto vzniká i tahle druhá kniha. Snad se jednou dostane do rukou mým pěstounským „holčičkám“. A třeba pak porozumějí i tomu, co slova vyprávějí mezi řádky.

Příběh může být skutečný i vymyšlený zároveň — protože pravdivost prožitků určuje pohled toho, kdo je žil.

Odborná definice pěstouna zní:

Pěstoun je fyzická osoba, které bylo na základě rozhodnutí soudu svěřeno dítě do pěstounské péče. Pěstoun je povinen a oprávněn o dítě osobně pečovat a v rámci každodenního života vykonávat přiměřeně práva a povinnosti rodičů. Pěstounská péče však není totožná s rodičovskou odpovědností – pěstoun není zákonným zástupcem dítěte v plném rozsahu. Je oprávněn zastupovat dítě pouze v běžných záležitostech a spravovat jeho jmění jen v nezbytném rozsahu. O podstatných otázkách života dítěte (např. volba školy, zdravotní úkony neobvyklé povahy, změna bydliště) rozhodují stále rodiče, případně soud. Pěstoun má zároveň právo na pomoc státu při výkonu své péče, a to jak finanční (příspěvky na potřeby dítěte, odměna pěstouna), tak i odbornou (poradenství, vzdělávání, odborná podpora).

Pěstoun lidsky

Pěstoun je člověk, který otevře své srdce i domov dítěti, které nemůže vyrůstat se svými rodiči. Nezáleží na tom, že nejsou spjati krví – spojuje je péče, každodenní starosti i radosti. Pěstoun pomáhá dítěti cítit se doma, dává mu jistotu a bezpečí, i když právně zůstávají rodiče stále rodiči.

Ale pěstoun není stroj ani odborník bez emocí. Je to člověk se svými vlastními problémy, starostmi a slabostmi, se svými pocity, vnímáním a emocemi. Někdy má radost, jindy pochybuje, někdy se směje a jindy má slzy v očích. Přesto všechno nachází sílu jít dál, protože ví, že jeho přítomnost může pro dítě znamenat rozdíl mezi osamělostí a bezpečím. Je to obyčejný člověk, který dělá neobyčejnou věc – provází dítě kusem jeho životní cesty, ať už je dlouhá, nebo jen na čas.

Měla bych začít od začátku. Vším tím krásným, očekávaným, naplněným nadějí. Prvními pohledy, doteky, kroky ke sblížení. Tak by to bylo správně. Ale já nemůžu. Tahle kniha není kronikou radosti. Je to terapie – zoufalý pokus se nezhroutit pod tíhou vlastních pocitů. A proto musím začít od konce. Od rozkladu něčeho, co mělo být pevné. Od bolesti, která se mi usadila v těle i v duši.

Nebylo to náhlé. Neudeřilo to jako blesk. Vkrádalo se to pomalu, kapku po kapce, den za dnem. A já marně pátrám po okamžiku zlomu. Po té jediné chvíli, kdy se všechno začalo rozpadat. Po chybě, která to všechno spustila. Ale žádnou nenacházím.

Zůstává jen důsledek: už týdny nespím. Jsem nemocná, stále dokola, tělo se brání stejně jako duše. Na hrudi mám tíhu, která mě dusí. Srdce bolí tak, že někdy nemůžu dýchat. Chce se mi plakat, chce se mi křičet. Chci nebýt – a přitom křičím svou bolestí tak hlasitě, až se bojím sama sebe.

Tohle je frustrace. Tohle je zrada. A právě tady musím začít svůj příběh.

Tak moc toužím, aby pochopily, jak moc mi na nich záleží. Tak moc doufám, že se ráno probudím a zjistím, že to byl jen sen. Marně se snažím všechno vysvětlit.

Jako pěstoun si prý nemůžu dovolit city. Nemůžu chtít, aby děti poznamenané traumatem byly empatické. Nemůžu po nich chtít vůbec nic. A to, co

cítíme já a Štefi, se nám zdá jako jen náš boj. Naše bolest. Naše křížová cesta, kterou procházíme sami. Kde jsou všechna ta slova o podpoře pěstounů? Kde jsou všechny ty fráze, že na to nejsme sami? Nikde. Cítíme se sami.

„V praxi se tomu říká *traumatická adaptace*. Dítě, které dlouho žilo v nejistotě, má nervový systém nastavený na přežití – ne na vztah. Empatie je luxus klidu: vzniká tam, kde je bezpečí a regulace. Když je mozek v režimu *boj/útěk/ztuhnutí*, dítě vidí svět černobíle: kdo je hrozba a kdo je zdroj. A pěstoun, paradoxně, bývá největší spouštěč – protože vztah je pro traumatizované dítě zároveň největší touha i největší strach.“

Takže my musíme chápat. My musíme tolerovat. My musíme respektovat. My musíme... Ale kdo musí chápat nás?

Protože i my jsme jenom lidi.

Je jim téměř šestnáct a patnáct. A už nechtějí být součástí naší rodiny. Chtějí jinam. Kamkoli. Klidně i do dětského domova. Říkají, že je týráme. Že se s námi necítí doma. Pája tvrdí, že nemá žádný život. A Eliška? Ta neví – prý počká, co řekne Pája.

A tak to došlo až k případové konferenci. Já, Štefi, „naše“ holčičky, jejich máma s přítelkyní, naše klíčová pracovnice z doprovodné organizace a čtyři pracovnice OSPOD. A mluvení, nekonečné mluvení. Padla otázka na děvčata, jestli by chtěla i po umístění zůstat v kontaktu s námi, pěstouny. Jejich odpověď byla jako bodnutí přímo pod žebra: „Ne.“

Tolik let lásky a péče... zmizelo jedním jediným slovem. Jedním krátkým dechem. A já pochopila, že ani opravdová, bezpodmínečná a nekončící láska nestačí, když o ni ten druhý nestojí.

A já zase brečím. I když jsem si slíbila, že už nebudu. To jsem opravdu tak špatná? Měla jsem přehlížet krádeže a lži? Dovolit jim být venku až do rána? Měla jsem zrušit všechna pravidla a nechat je „žít“? A kde by se ta hranice pak zastavila? Co všechno by si dovolily?

Měly u mě všechno, co potřebovaly – a i to, co chtěly, pokud dodržely pár základních podmínek. Nic těžkého. Chodit do školy. Chovat se slušně. Nekrást, nelhat. Nepotulovat se po nocích. Mít alespoň trochu uklizeno.

A když pravidla porušily – třeba když ukradly peníze, nebo utekly přes noc z vesnice do města a vrátily se až druhý den v poledne – následoval trest, předem domluvený: zákaz mobilu a vycházek na tři dny. Bylo to moc? Byla má pravidla opravdu tak náročná?

Snažila jsem se s nimi mluvit. Ptát se. Ustupovat, hledat kompromisy. Ale zároveň držet laťku aspoň v základu. A přesto – prý je týrá, ničím. A tak, když už nerespektovaly vůbec nic a tvrdily, že trpí, povolila jsem. Ať jdou. Nemůžu je držet. Nemůžu jim bránit hledat štěstí jinde.

A co já? Podle některých jsem selhala už jen tím, že se odvažuji mluvit o svých citech. Další mě odsoudí za to, že je vůbec mám. Protože jsem přece jen pěstoun. Placená za svou „práci“. Dospělá. A ony jsou jen děti s

traumatem. Já city mít nesmím.

Ale víš co? Já je mám. A jsou sakra silné. A já se za ně nestydím.

Protože i pěstoun je jen člověk.

Tak tedy začnu od začátku.

Vrátím se k těm prvním okamžikům a projdu znovu celou cestu.

Třeba pak pochopím, kde jsem udělala chybu, a proč všechno dopadlo tak, jak to je dnes.

Možná se mi podaří poskládat všechny kousky dohromady a porozumět tomu, co se stalo.

A třeba v tom hledání nebudu tak úplně sama.